

Sygn. akt VW 3907/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2014 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Grzędziński

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Zawrzykraj

po rozpoznaniu na rozprawach w dniach 14 lipca 2014 r. i 1 września 2014 r.

sprawy **M. W.**, ur. (...) w W., s. M. i A.

obwinionego o to że:

w okresie od lipca 2012 r. do lutego 2013 r. jako prezes zarządu spółki (...) sp. z o.o. nie dopełnił obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w przewidzianym przepisami terminie w łącznej kwocie 72.204,22 zł wraz z odsetkami liczonymi na dzień 3 września 2013 r.,

tj. o czyn z:

- art. 193 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

- art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

- art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

orzeka:

I. Obwinionego M. W. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zw. z art. 9 § 1 kw w zw. z art. 39 § 1 i 2 kw wymierza mu karę grzywny w wymiarze 400 (czterystu) złotych.

II. Zwalnia obwinionego z opłaty oraz kosztów postępowania.

Sygn. akt V W 3907/13

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. jest prezesem zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., w likwidacji. Głównym przedmiotem działalności spółki była sprzedaż biletów lotniczych prowadzona na terenie (...) (...) im. (...) w W.. Zamknięcie (...), na którym wykonywała swoją pracę połowa pracowników, przyczyniło się do spadku przychodów spółki o 60%. W związku z wykonywanymi pracami remontowymi spółce wymówiono również umowę na terenie (...). (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zaczęła mieć problemy finansowe. Z uwagi na powyższe wprowadzony został plan naprawczy. Spółka nie mogła jednak

gwałtownie zredukować zatrudnienia. Starano się prowadzić działania mające na celu odbudowanie poprzedniego stanu sprzedaży. Gdy jednak zaplanowane działania nie przyniosły rezultatu, podjęte zostały kroki w kierunku obniżenia kosztów. Zwolniono większą część pracowników, zredukowano pozostałe koszty działalności. Powyższe działania również nie przyniosły spodziewanych wyników, w wyniku czego Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 10 grudnia 2013 roku powzięto decyzję o rozwiązaniu spółki. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...), dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców, otwarcia postępowania likwidacyjnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. W szczycie sprzedaży w spółce zatrudnionych było około 20 osób. Obecnie zatrudnione są 4 osoby.

Z powodu problemów finansowych (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. nie uregulowała należnych zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wynikających z obowiązkowych składek: na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zatrudnionych w spółce pracowników za okres od lipca 2012 roku do lutego 2013 roku w łącznej kwocie 72.204,22 zł wraz z odsetkami liczonymi na dzień 3 września 2013 roku. Odpowiedzialny za terminowe regulowanie powyższych zobowiązań był prezes zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. M. W..

W imieniu spółki złożone zostało podanie o możliwość rozłożenia zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na raty, które uwzględniałyby możliwości finansowe spółki. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgodził się jednak na powyższą propozycję. Sprawa została skierowana do Sądu. Wyrokiem z dnia 21 maja 2014 roku, sygn. akt XIV U 5934/13, Sąd Okręgowy w Warszawie, XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 24 września 2013 roku nr (...) o zapłatę z tytułu nieopłaconych składek. Jednocześnie decyzją Sądu Okręgowego wnioski o umorzenie zaległości i rozłożenie jej na raty przekazano organowi rentowemu do rozpoznania.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów:

- 1) wyjaśnień obwinionego M. W. (k. 50);
- 2) wezwań (k. 1, 3);
- 3) stanu należności (k. 6-13);
- 4) zgłoszenia (...) (k. 14);
- 5) metryki (k. 15);
- 6) odpisu postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...) (k. 31-32, 46-47, 42-43 z akt o sygn. XIV U 5934/13);
- 7) zaświadczenia o dokonaniu wpisu (k. 33, 48, 44 z akt o sygn. XIV U 5934/13);
- 8) dokumentacji finansowo-księgowej (k. 17-33 z akt o sygn. XIV U 5934/13);
- 9) wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt XIV U 5934/13 (k. 47 z akt o sygn. XIV U 5934/13).

Obwiniony **M. W.** nie przyznał się do zarzuconego mu czynu. Wyjaśnił, iż głównym przedmiotem działalności spółki była sprzedaż biletów lotniczych. Nastąpiła jednak gwałtowna zmiana w działalności gospodarczej spółki, której przyczyną było zamknięcie (...), na którym prowadziła ona sprzedaż biletów. Sprzedaż w tym miejscu odbywała się od wczesnych godzin porannych do późnych godzin wieczornych. Na terenie tego Terminalu pracowała połowa pracowników spółki. Powyższe działanie spowodowało spadek przychodów spółki o 60%. Spółka prowadziła również

działalność na (...) Terminal ten trafił jednak do remontu, natomiast spółce wymówiono umowę na prowadzenie działalności w tym miejscu.

W związku z niekorzystną sytuacją ekonomiczną spółki starano się zredukować zatrudnienie, jednakże nie można było tego uczynić gwałtownie. Prowadzono również działania mające na celu odbudowanie poprzedniego poziomu sprzedaży. Z uwagi na rozpoczynające się Mistrzostwa Europy w piłce nożnej w 2012 roku, początkowe rokowania były korzystne. Gdy okazało się jednak, że spółka nie przynosi spodziewanych dochodów, rozpoczęto proces zwalniania pracowników oraz redukcji kosztów działalności spółki.

W złożonych wyjaśnieniach M. W. przyznał, iż w związku z problemami finansowymi spółki nie dokonywano obowiązkowych płatności do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przyznał również, iż złożone zostało podanie o możliwość rozłożenia płatności na raty, które uwzględniałyby możliwości finansowe spółki. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgodził się jednak na powyższą propozycję i skierował sprawę do Sądu. Obecnie w spółce zatrudnione są 4 osoby. Zarząd nie pobiera żadnego wynagrodzenia. W szczycie sprzedaży zatrudnionych było około 20 osób.

M. W. wskazał również, iż wszystkie wynagrodzenia były regulowane terminowo. Spłacono również wszelkie zobowiązania związane z zawartymi umowami leasingu (k. 50 - wyjaśnienia obwinionego M. W.).

M. W. ma 51 lat. Z zawodu jest elektronikiem. Posiada dochody w wysokości około 5.500 złotych netto. Jest w separacji. Zobowiązany jest do uiszczania alimentów w wysokości 3.600 złotych. Nie był karany sądownie. Nie był również leczony psychiatrycznie ani odwykowo (k. 49 wyjaśnienia obwinionego M. W.).

Sąd zważył, co następuje:

Uwzględniając przeprowadzone i ujawnione w sprawie dowody, Sąd uznał, iż potwierdziły one sprawstwo i winę M. W. w odniesieniu do przypisanego mu czynu.

Sąd, konstruując stan faktyczny, oparł się na materiale dowodowym w postaci źródeł pozasobowych z dokumentów: wezwań (k. 1, 3), stanu należności (k. 6-13), zgłoszenia (...) (k. 14), metryki (k. 15), odpisu postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...) (k. 31-32, 46-47, 42-43 z akt o sygn. XIV U 5934/13), zaświadczenia o dokonaniu wpisu (k. 33, 48, 44 z akt o sygn. XIV U 5934/13), dokumentacji finansowo-księgowej (k. 17-33 z akt o sygn. XIV U 5934/13), wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt XIV U 5934/13 (k. 47 z akt o sygn. XIV U 5934/13), które zostały ujawnione na rozprawie. Dowody te należało uznać za w pełni wiarygodny materiał dowodowy albowiem zostały one sporządzone zgodnie z przepisami, a żadna ze stron nie kwestionowała przy tym ich zgodności ze stanem faktycznym, zaś Sąd nie znalazł powodów, które podważałyby wiarygodność tych dokumentów. W związku z powyższym uczynił je podstawą dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych.

Na podstawie dołączonych do akt sprawy informacji o stanie zaległości (k. 6-13) Sąd ustalił wysokość zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Z metryki (k. 15) wynika, iż obwiniony M. W. był prezesem zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., co wynika również z jego wyjaśnień.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 10 grudnia 2013 roku powzięto decyzję o rozwiązaniu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...), dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców, otwarcia postępowania likwidacyjnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. (k. 31-32, 46-47, 42-43 z akt o sygn. XIV U 5934/13 odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla m.

st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...), k. 33, 48, 44 z akt o sygn. XIV U 5934/13 zaświadczenie o dokonaniu wpisu)

Ze sprawozdania finansowego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2011 roku wynika, iż spółka poniosła stratę w wysokości 440.768,99 złotych. Nieopłacone składki ZUS wynosiły 35.980,84 złotych. Wartość spółki netto wynosiła 7.075,14 złotych (k. 17-33 z akt o sygn. XIV U 5934/13 dokumentacja finansowo-księgowa).

Wyrokiem z dnia 21 maja 2014 roku, sygn. akt XIV U 5934/13, Sąd Okręgowy w Warszawie, XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 24 września 2013 roku nr (...) o zapłatę z tytułu nieopłaconych składek. Jednocześnie decyzją Sądu Okręgowego wnioski o umorzenie zaległości i rozłożenie jej na raty przekazano organowi rentowemu do rozpoznania (k. 47 Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 maja 2014 roku w sprawie o sygn. akt XIV U 5934/13).

Obwinionemu M. W. zarzucono popełnienie wykroczenia z:

- art. 193 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wykroczenie określone w art. 193 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych popełnia ten, kto nie odprowadza w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne. Wykroczenie określone w art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych popełnia z kolei ten, kto nie dopełnia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w przewidzianym przepisami terminie. Natomiast odpowiedzialności wykroczeniowej określonej w art. 122 ust. 1 pkt 1 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy podlega ten, kto nie dopełnia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy lub nie opłaca ich w przewidzianym przepisami terminie.

Obwiniony zgodnie z dyspozycją wyrażoną w art. 201 § 1 ksh i art. 204 ksh, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., zobowiązany był do reprezentowania spółki na zewnątrz oraz prowadzenia jej spraw. Prawo członka zarządu spółki obejmuje prawo do prowadzenia spraw spółki (czynności faktyczne) i jej reprezentowania (czynności prawne). Pojęcie reprezentacji określone w art. 204 ksh jest używane w sensie szerokim i obejmuje występowanie we wszystkich stosunkach prawnych, a zatem również tych publicznoprawnych. Należy również zważyć, iż zgodnie z § 2 niniejszego artykułu, prawa członka zarządu do reprezentowania spółki nie można ograniczyć ze skutkiem prawnym wobec osób trzecich.

M. W. nie kwestionował tego, iż jako prezes (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. był zobowiązany do zajmowania się jej sprawami, w tym jej sprawami gospodarczymi i finansowymi. Ponadto zaznaczyć należy, iż okolicznością niebudzącą wątpliwości jest również to, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zobowiązana była do uiszczania: obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, obowiązkowych składek na ubezpieczenia zdrowotne, obowiązkowych składek na Fundusz Pracy oraz obowiązkowych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wobec pracowników zatrudnionych w spółce. Nie budzi wątpliwości również fakt, iż za okres od lipca 2012 roku do lutego 2013 roku, w którym obwiniony M. W. pełnił funkcję prezesa zarządu, powyższe zobowiązania nie zostały uregulowane.

Należy w tym miejscu również wskazać, iż bez znaczenia pozostaje fakt, iż (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie wskazanym we wniosku o ukaranie, nie posiadała środków finansowych na pokrycie zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynikających z obowiązkowych składek: na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zatrudnionych w spółce

pracowników. Powyższa teza jest zgodna z wykładnią przyjętego w Polsce orzecznictwa. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego odnoszącym się do kwestii niewpłacania w terminie podatków, „podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki podatników, swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki” (vide uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2003 r., sygn. I KZP 2/03, OSNKW 2003, nr 5-6, poz. 57). Powyższe orzeczenie można analogicznie zastosować w niniejszej sprawie i wskazać, iż przedsiębiorca zatrudniający pracowników, nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wynikających z obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tłumacząc się brakiem środków finansowych. Działalność gospodarcza winna być bowiem organizowana w ten sposób, aby zapewnić płatność podstawowych należności. Odwrotne rozumowanie prowadziłoby do bezpodstawnego zwalniania z odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zapłatę składek oraz pozbawiania pracowników ich podstawowych praw wynikających ze stosunku pracy.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd uznał, iż okoliczności sprawy i wina obwinionego nie budzą żadnych wątpliwości. M. W. swoim zachowaniem wyczerpał ustawowe znamiona zarzucanego mu czynu zabronionego z:

- art. 193 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wymierzając karę Sąd kierował się dyrektywami przewidzianymi w art. 33 kw, jak i art. 9 § 1 kw oraz art. 39 § 1 i 2 kw.

Zgodnie z dyspozycją wyrażoną w art. 9 § 1 Kodeksu Wykroczeń, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy, stosuje się przepis przewidujący najsurowszą karę, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu środków karnych na podstawie innych naruszonych przepisów.

Spośród czynów, które przypisano M. W., czyn określony w art. 193 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zagrożony jest karą grzywny. Wykroczenie z art. 98 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zagrożone jest karą grzywny do 5.000 złotych. Natomiast Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. penalizuje w art. 122 ust. 1 pkt 1 wykroczenie polegające na niedopełnieniu obowiązku opłacenia składek na Fundusz Pracy lub nieopłacaniu ich w przewidzianym terminie, grzywną nie niższą niż 3.000 zł.

Wobec powyższego, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 9 § 1 Kodeksu Wykroczeń jako podstawę skazania należało wskazać art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jako że przepis ten przewiduje karę najsurowszą.

Jednocześnie Sąd uznał, iż zachodzą przesłanki pozwalające na zastosowanie wobec obwinionego instytucji określonej w przepisach art. 39 § 1 i 2 kw i orzeczenie kary poniżej dolnej granicy zagrożenia ustawowego. Zwrócić uwagę należy, iż niedopełnienie przez obwinionego obowiązków opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne, obowiązkowych składek na ubezpieczenia zdrowotne, obowiązkowych składek na Fundusz Pracy oraz obowiązkowych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynikało z problemów finansowych zarządzanej przez niego spółki, miało charakter nieplanowany, nie wiązało się z osiągnięciem korzyści majątkowej ani też z wprowadzeniem w błąd bądź wyzyskaniem błędnego przekonania o rzeczywistym stanie rzeczy innej instytucji czy też osoby. W okresie objętym zarzutem (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. nie posiadała środków finansowych. Nie mogła ona również gwałtownie zwolnić swoich pracowników. Podjęte prace naprawcze nie przyniosły spodziewanych rezultatów, w wyniku czego Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników uchwałą powzięło decyzję o rozwiązaniu

spółki. Równocześnie zgłoszono do Sądu rejestrowego fakt rozwiązania spółki i otwarcia jej likwidacji. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W., XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku, sygn. akt WA.XIII NS-REJ.KRS/(...), dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym – Rejestrze Przedsiębiorców, otwarcia postępowania likwidacyjnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W..

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd wymierzył obwinionemu karę grzywny w wymiarze 400 złotych.

Kierując się zasadami słuszności, w myśl art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zwolnił obwinionego z obowiązku zapłaty w całości opłaty oraz kosztów postępowania.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji.